

1851/2

Felsőmagyarország uti Névtára.

BARLANGLIGET ÉS KÖRNYÉKE.

Két térképpel és a szöveg közé nyomtatott ábrákkal.

A zárjelben levő idézések dr. Posewitz «A Magas Tátra és a szepesi Középhegység» című útikönyvére vonatkoznak.

Kapható **Maurer Adolfnál Kassán** és minden könyvkereskedésben. **Ára 4 korona.**

Barlangliget és környéke.

Barlangliget 765 m.

Itató 5 km. = egy óra gyalog.

Matlárháza 7 km. = 1¹/₂ óra gyalog.

Tátra-Lomnicz 9 km. = 2 óra gyalog (vasuti állomás).

Tátra-Füred 16 km. = 3¹/₂—4 óra gyalog.

Csorbai-tó 35 km.

Szepes-Béla (vasuti állomás) 11 km. 2¹/₂ óra gyalog.

Kocsiárak l. p. 55. Omnibusz Szepes-Bélára 1 K, kocsi 5 K.

Barlangliget a legolcsóbb nyaralóhelyek egyike az erdős Palenica és Kobold-hegy által határolt szűk völgyben fekszik.

A Tátra ezen legkeletibb fekvésű nyaralóhelye keletkezését a cseppkőbarlang 1881-ben történt felfedezésének s az elhunyt Ivánka Imre kezdeményezésének köszöni, a ki a bélai polgárokat arra buzdította, hogy nyaralóhelyet alapítsanak. 1883-ban keletkezett az első épület, s azóta Barlangliget örvendetes módon fejlődik. Az épületek a javorinai ut két oldalán szép fenyves közepette állanak.

A nagy vendéglői épületben van a fürdőigazgatóság, bazár, kaszinóhelyiség, tánczterem és 7 vendégszoba. Két oldalt állanak a turista házak: Concordia (30 szoba) és Vaskapu (29 szoba). Szemben velük néhány kisebb villa és Szepes-Béla lakóház (35 szoba), összesen 160 szobával. Villamos világítás. Viz-gyógyintézet, villamos izzasztófürdők, fürdőorvos, posta, telefonösszeköttetés Sz.-Bélával. Vasuti állomás: Szepes-Béla. Czigányzene.

A szobák ára hetenkint 14—28 K, az egész idényre 80—200 K, közös étkezés személyenkint 2 K. Ellátás hetenkint 20 K.

Legjobb kiinduló pont a Zöldtóhoz, a Kopa-hágóra, a Halastóhoz és a Vörös klastromhoz.

Tulajdonos: Szepes-Béla város.

Séták és kirándulások.

Változatosság tekintetében kétségkívül első helyen áll Barlangliget. Sok *sétaut* órahosszat nagyon csekély emelkedéssel vezet az erdőben.

A kisebb sétautak közül a következőket említjük: Szép séta a Béalapatak mentén vezet. Az utolsó nyaralónál a templom mögött jobbra letérünk a landoki utra, mely utat a hidig követjük s azután a patak partján odább ballagunk.

A Mária Terézia-kilátó (10—15 percz).

Szemben a vendéglővel párhuzamosan a kocsittal vezet a sétaút szép erdőn át a Sarpaneczre és a Lersch-nyaralóhoz. Néhány percz múlva ezen utról jobbra eltérve réten álló pavillonhoz jutunk, szép kilátással a Csalántisztásra és néhány Tátra-csúcsra. A kilátó mögött 2 percz alatt a turista-utra érünk. A kilátástól új sétaút vezet néhány percz alatt a Zúgó-forráshoz, honnan visszatérhetünk Barlangligetre.

Sarpanecz (1¹/₄ óra).

A vendéglővel szemben párhuzamosan a kocsittal kellemes sétaut (Ivánka-ut) vezet Béla felé. Félóra alatt terjedelmes tisztásra érünk hol egy ösvény jobbra ágazik a Lersch-nyaraló és Tátraháza felé. Itt a *legszébb kilátásoknak egyike* nyílik a keleti Tátrára.

Előttünk tűnik fel a Farcsik (Stösschen) és a Faix-tisztás a Homlokhegygyel, melynek hatalmas gerince a Farcsikhoz lenyulva, a Feketeviz völgyét elrekeszti. Látni a vörös agyaghoz és a Zöld-tó felé vezető utat. A háttérben a Zöldtóvölgy hegycsúcsai mutatkoznak.

A tisztást elhagyva, az erdőben a patak mentén tovább ballagunk és 1¹/₄ óra alatt Sarpanecz, erdészlak és korcsmához érünk (kávé, tej, vaj és italok).

A visszatérésnél a kocsit is használhatjuk.

Lersch-nyaraló (1 óra) és **Tátraháza** (2—2¹/₄ óra),

A Sarpaneczre vezető Ivánka-uton a tisztásig menve (1/2 óra), jobbra eltérő mellékösvényre lépünk (utmutató), a mely bennünket 1/2 óra alatt a Lersch-nyaralóhoz vezet (tej, vaj, italok) és innen tovább Tátraházára visz (1 óra).

A késmárki itató (1—1¹/₂ óra).

A késmárki itató a barlangvölgyi vendégeknek is kedvelt kiránduló helye. Vagy a régi turista uton, vagy

Barlangliget.

pedig az új koesi uton mehetünk oda. Az utóbbi utról szebb a kilátás.

A Zúgó-forrás. (20—30 percz.)

A jól gondozott régi turista-uton a sziklahasadékból kitörő hatalmas Zúgó-forrást 20—30 p. alatt érjük el.

Hajdanában, midőn a Tátrában még bányászatot űztek, itt zuzómalom állt. A hely kellemes és észak felé védve van. Innen a Mária Terézia kilátáshoz 10 p. a Zúgópinczéhez 15 p.; a Magas-sikra és Barlangligetre vissza 1¹/₂ óra.

A Drechsler-házacska ($1\frac{1}{2}$ óra l. p. 400.)

A Magas-sík; a Zúgópince és Zúgópatak mellett vissza Barlangligetre (2—3 óra).

Magas-sík 1— $1\frac{1}{2}$ óra.

Zúgópince $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ óra.

Zúgópatak 10—15 percz.

Barlangliget $\frac{1}{4}$ — $\frac{3}{4}$ óra.

Az ut a barlang mellett vezet el. A barlang és menedékház közt a kissé meredek kanyargós ut tovább hegynek visz, míg a barlangtól számított $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ óra alatt feljutunk a *Magas-sík* nevű havasi rétre.

Előttünk emelkedik a hatalmas Kecskehát, (mészkö-szikla, gyönyörű kilátással), jobbra az erdőfölte Tokarnia, balra a Faresik és a Tatra néhány csúcsa.

A Magas-síkról az ut a Faix-tisztásra és a Kecskehát kilátó ponthoz 1 óráig tart (p. 89); másik ut pedig (utmutató) az erdőben lejtősen a Zúgópinczéhez visz. Az utóbbi utat követve $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ óra alatt elérjük a *Zúgópinczét*: meredek mészsziplát kis barlanggal. Tovább lefelé menve 10—15 percz alatt a Zúgópatak mellett a turistautra érünk s ujjabb 20—30 p. alatt Barlang-ligetre.

Zsdjár alpesi falu (1— $1\frac{1}{2}$ óra).

A még erős eső után is száraz Javorinai-ut kellemes kirándulást képez a bélai (zsdjári) koresmáig.

Az utolsó nyaralót elhagyva, feltűnik előttünk jobbra a folyó első kanyarulata után a «Maeska», a Palenica-hegy sziklás nyulványa, hol havasi gyopár is található. 10—15 percz múlva az Alabastrombarlanghoz vezető ut mellett (utmutató) elhaladva, a «Rothbaumgrund» és továbbá a «Schossgrund» nevű völgyhöz jutunk. Itt újra közeledünk a Bélapatak felé. Barlangligettől számított 30—40 percz múlva a Tokarniára vezető utat oldalt hagyva, csakhamar a Vörös-fal melletti hidhoz érünk, a honnan a Tokarnia egyik csúcsát is láthatjuk. A patak partját itt vörös agyagpala képezi, innen a neve.

Valamikor a kardolini kőcsiszoló állt itt a közelben; jelenleg csősz ház van itt, hol vaj és tej kapható. A völgy, melyet idáig kotlini völgynek neveznek, innentől fogva Zsdjáríig kardolini völgy név alatt ismeretes. A Babilovszki-patakot átlépve, érdekes völgyoszorosba jutunk. Jobbról meredek sziklafal határolja az utat; mélyen alattunk zuhog a habzó hegyi patak a Tokarnia tövén és előttünk tűnik fel a zöld Magura hegygerincz egyes házakkal, melyek már Zsdjárhoz tartoznak.

A Vörösfaltól számítva 40—50 percz alatt a Zslebahidhoz érünk, melyen tul jó ösvény vezet a Magura gerinczre s tovább Ó-falura és a Vörös kolostorhoz. (p. 341).

További $\frac{1}{4}$ óra alatt a tulsó parton fekvő *béla* korcsmához érünk, hol tej, vaj, italok kaphatók. Innen ösvény vezet a Tokarniára 1 óra alatt.

Száraz időben visszatérőül a jobb parton levő régi szekérutat használhatjuk, mely többnyire erdőn át huzódik és a völgybe nyiló gyönyörű kilátással bővelkedik. A Babilovszki-pataknál (40 percz) az ut kissé völgynek tart, azután a patakot lépjük át és balra tartva, a kocsiutra és Barlangligetre érünk vissza.

A Tokarnia 1220 m. ($1\frac{3}{4}$ —2 óra).

A Tokarnia megmászása kevés fáradsággal járó s a mellett kellemes kirándulás.

A zsdjári uton ballagva $\frac{1}{2}$ óra mulva a völgy egyik kanyarulatánál a vöröstasyag hidja közelében egy utmutató a Tokarnia felé vezető utat jelzi. A Babilovszki-patakon átkelve a régi ut (fehér-vörös jelzéssel) Zsdjárira vezet, mig mi az erdőben tovább is völgynek tartunk. Egy erdei rétet elhagyva ($\frac{1}{2}$ óra), az itt letarolt Tokarnia-hegy mentén fölfelé haladunk mig egy másik havasi rét a hegynyergen ($\frac{1}{4}$ óra) szabad kilátást enged a Bárányvölgybe (Lämmergrund) a Homlok-hegyre s a közeli Tokarnia csúcsra. A rét felső jobb oldalán, az erdő szélén serpentes ut az erdőben hegynek

vezet, míg további 15 percz alatt a Tokarnia délnek meredeken leeső sziklagerinczére jutunk. A gerinczen végig menve, újabb 15 percz alatt a *kilátási toronyhoz* érünk, a hol bennünket nagyszerű körkép fogad. (A hidtól rézsut a déli lejtőn a sziklafalakhoz s onnan a gerinczre új ösvény vezet.) Szépen mutatkoznak a bélai mészhavasok és kivált a messze kiterjedésű Zsdjár havasi falu, a háttérben emelkedik a Koronahegy.

A lemenetelt más uton, mely nem hosszabb, Zsdjáron át tehetjük meg. A Tokarnia északi lejtőjén az ut az erdőben a falu első házáig, a temető és korcsma közt $\frac{3}{4}$ óráig tart. Itt a régi szekérut Barlangligetre a jobb parton huzódik el. Ezen ösvényen, vagy a kocsiu-ton a barátságos nyaralóhelyre 1 óra alatt érünk vissza.

A Faix tisztás 1490 m. ($1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ óra) és a **Vaskapu** 1623 m. (további $\frac{1}{2}$ óra).

Barlangliget legszebb kirándulása kétségkívül a Faix-tisztáson emelkedő Kecskehátra vezet, mely a nagyszerű kilátás miatt mindenkinek ajánlható, ki könnyebb hegyi kirándulás elől vissza nem riad.

Az ut a bélai barlang mellett vezet fel a Magas-sikra, $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ óra alatt (p. 87), a honnan a meredek mészkőszikla már látható. Itt jobbra az erdős hegyoldalnak fordulunk, (utmutató). Két tisztáson áthaladva, az ut hirtelen fordul és erősen emelkedve a Faix-tisztásra érünk, a hol már a gyalogfenyő kezdődik. A terjedelmes havasi rét jobb, azaz keleti végén egy mészkőszikla, a Kecskehát emelkedik, a honnan elragadó szép látványban gyönyörködünk.

Mélyen lábunk alatt látjuk Barlangligetet és távolabbra Landok helységet; dél felé a poprádvölgyi síkságot Poprádig, a löse-lublói hegységet s a Királyhegyet; észak felől feltűnik a szepesi Magura néhány zsdjári házzal, mögötte távolban a Koronahegy, ugyszintén a Tokarnia széles gerince. Balra fordulva szemléljük a Faresikot, a kismárki és hunfalvi esüesot, valamint a Vaskaput és a Homlokhegyet.

A ki tovább akar menni, járjon a Faixtiszta-
 sáron tovább. 25—30 percz alatt eléri a Vaskaput: keskeny
 nyereg a Faix-tisztás és a Homlokhegy között, a hol
 függőleges sziklafalak keskeny sziklahasadékot képez-
 nek. A kilátás innen kevésbé korlátozott. Magunk alatt
 látjuk a Drechslerházikót, az utat a Vörösagyaghoz (a
 Zöld-tó felé), és a Tátra-csúcsok közül a Lomniczi-csú-
 csot is. A Homlokhegy innen $\frac{3}{4}$ óra alatt érhető el.
 (p. 213).

Vissza ugyan azon uton mehetünk.

A homlokhegy nyugoti lejtőjén ösvény vezet ugyan
 felfelé a Drechsler-házacskaig is, de az út nagyon me-
 redék.

A Magura kilátó 2 óra.

A bélai mészhavasokra legszebb a kilátás a Zsleba-
 völgy fölötti keresztnél.

A javorinai uton haladunk Zsdjár felé (p. 87), a
 falu előtti Zsleba-hid mellett jobbra térünk és a patak
 mentén hegynek megyünk, míg elérjük a Magura-hegy-
 hátat. A kereszt melletti helyről a bélai mészhavasok
 egész láncolata mutatkozik szemünk előtt.

Az erdőfödte Kobold-hegyről balra kissé eltakarva tűnik fel a
 Kecskehát a gypes Faix-tisztással s a hatalmas Homlokhegy; köz-
 vetlenül az utóbbi mellett a Vaskapu; a Homlokhegyhez sorakozik
 a mellső és a hátulsó Mészárszék, melyek mögül kissé a Lomniczi- és
 Késmárki-csúcs, valamint a Fecsketoronny kandikálnak elő; továbbá
 a Bolond Gerő, előtte a Gaffeltoronny és a Széles mező nevű nyereg,
 a Greiner, Havrán és Novy; ezek előtt terül el a sötét erdős Tokarnia.

A keresztől egyenest azaz észak felé Ó-falura és
 a vörös kolostorhoz visz az ut (p. 341); jobbra kényel-
 mes erdei uton a Magura-hegyháton tovább mehetünk
 Landok felé. Utközben érintjük a Szmrecsiny-kúpot
 $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ óra alatt, Landok községet 1 óra és Barlang-
 ligetet további $\frac{1}{2}$ óra alatt, összesen 2—3 óra.

Visszajövetnek ezen hosszabb utat választhatjuk,
 vagy ugyanazon uton térünk vissza.

Landok, a Jezserskó-tó és nyeregvándorlás a Magura-hegyháton.

Landokra $1\frac{1}{2}$ — $3\frac{1}{4}$ óra gyalog (szekérrel félóra).

Jezserszko-tóhoz 2— $2\frac{1}{2}$ óra.

Nyeregvándorlás Landokon át a Magurai kereszthez és Zsdjaron át vissza Barlangligetre $3\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$ óra.

A barlangligeti templom mögött a landoki kocsiutra térünk, átlépjük a Béalapatakat, elhagyjuk a Hohenlohe-féle nyaralót a sziklás macskahegy mellett és magaslatra hágnak fel, a honnan szép kilátás nyílik a Palenicza hegyre, a Kobold-hegyre, a sziklás Kecskehátra s a Homlokhegyre a gyepes Faixtisztással. Innen nemsokára Landokra jutunk. A korcsmában tej és italok kaphatók.

Landokon 280 évig (1313—1593) állott a jeruzsálemi szent sziv kereszteseinek kolostora.

Landokról felmegyünk a Magura hegyhátra.

Az uradalmi lak s a templom mellett elmenve, jobbra fordulunk, és mindjárt a falu mögött a baloldali hegygerinczen fölfelé haladunk. A gerincztől jobbra, a második mellékvölgy felé fordulunk, és — (végül kissé meredeken) — a Magura gerinczére hágnak fel, a Szmrecsin gyepes csúcsától balra 1195 m. (1 — $1\frac{1}{4}$ óra). Innen jó erdei uton érjük el $1\frac{1}{2}$ — $3\frac{1}{4}$ óra alatt a keresztet, hol legjobban látjuk a bélai mészhavasokat (p. 90). Lejövet Zsdjár felé megyünk le és az országuton vissza Barlangligetre ($1\frac{3}{4}$ óra).

Nem messze a Szmrecsin-csúctól tér el egy ösvény a **Jezsersko-tóhoz**, a szepesi Magura egyetlen tavához. Egy darabig a Magura gerinczét követve, észak felé leereszkedő ösvényre lépünk s 20—30 percz alatt érjük el az erdő közepette fekvő sötétzöld Jezserszko tavat 928 m. A tónak elég erős lefolyása a déli végén van; a környék forrásokban igen gazdag, a tó terjedelme 4876 □ m., hossza 405 m., szélessége 80 m.

Vissza ismét a Magura-hegyhátra megyünk. Az utoda ésvissza nehezen található meg.

Az **Alabastrombarlangot**, mely négy nagyobb ürből áll, de semmi nevezetességgel nem bír, a Rothbaumgrund nevű völgyben 2 óra alatt érjük el. A barlang mintegy 1390 m. magasságban fekszik.

Barlangligetről Zsdjár falun át Javorinára kocsin 2 $\frac{5}{7}$ km. (2—2 $\frac{1}{2}$ óra), és gyalog a **Halas-tóhoz** 3 $\frac{1}{2}$ —4 óra); összesen 5 $\frac{1}{2}$ —6 $\frac{1}{2}$ óra.

A Béalpatak regényes völgyében megyünk a javorinai úton és jó fél óra alatt Zsdjár első házait érjük el, de $\frac{3}{4}$ óra telik bele, míg a falun végig kocsizunk (p. 87).

Zsdjár 896 m., a bélai mészhavasok s a Magura-hegy által környezve, Javorina után a Szepesség legmagasabb fekvésű helye, igazi havasi falu. Eredeti neve Morgenröthe (Hajnalodás) volt, alapítói (1286) állítólag németek voltak és néhány német helynév fenn is maradt. Mostanság tótok lakják, igénytelen s egészséges emberek, kiknek egyes házikói az ut mentén s a hegylejtőn szétszórva állnak. Zabot és árpát, burgonyát és lent termelnek; élelmök zabkenyér és burgonya, tej, vaj és juhturó.

A *zsdjári* hegynyeret (Priszlop-hágó 1081 m.) a falu végétől számítva $\frac{1}{2}$ óra alatt érjük el, a honnan 3 óra alatt megmászhatjuk a szép kilátású Havrant (p. 217).

A *hágóról* erős kanyarulatokban lefelé visz az út a magánosan fekvő «Pódszpadi» nevű erdészlakhoz 919 m. (mellette egyszerű, de tiszta koresma), hol meghálni is lehet, hol az országut jobbra Jurgov felé ágazik el (gyalog oda 1 $\frac{1}{2}$ óra). A hercegi szarvaspark mellett elhaladva, $\frac{3}{4}$ óra alatt *Javorinára* érünk 1000 m.

Javorina, melynek neve állítólag Jávortól (jávorfa) származik, a Szepesség legmagasabban fekvő s a Tátra egyik legszebb helye. A XVIII. század közepén alapított vashámort a múlt század hetvenes éveiben beszüntették s annak helyébe papirgyárat építettek. 1879-beir a javorinai uradalom, mely előbb a Palocsay- és Salamon-családok birtoka volt, herceg Hohenlohe tulajdonába ment át, ki a közelbe vadászkastélyt építtetett s évenként zergevadászatra a Tátrába jön.

A turista ez idő szerint Javorinában, sajnos, nem talál szállást.

Javorinától jelenleg mindaddig, míg a tervezett megyei út el nem készül, kénytelenek vagyunk a Nagyhalastóhoz gyalog menni, mivel a hercegi utakon a kocsizás, sajnos, idegennek még mindig tilos.

Egy óra alatt jövünk a Bialka határpatakhoz és szemközt a galicziai oldalon látjuk a «Lysa» nevű fűrészmalmot; további $\frac{3}{4}$ óra alatt a «Biela voda» szép erdei rétet és további 1—1 $\frac{1}{2}$ óra alatt a halastavi patak mentén (vagy a Rosztoka-menházat érintve) a halastavat (p. 155).

Barnaligetről Zakopanéba 4 $\frac{1}{2}$ —5 óra kocsin.

Kocsiut Javorinán át (27·7 km.) a Bialka folyóig visszamelynek tulsó oldalán az új lengyel turistauton Zakopanéba 2 $\frac{1}{2}$ óra alatt érhetünk. Minthogy azonban a Bialka hid még nem épült fel, csak alacsony vízállásnál lehet a folyót átgázolni és csakis szekérrel.

Gyalog a nagy körutat a Rosztoka menházon át kell megtennünk (p. 155).

További kirándulások.

Zöldtóhoz 3 $\frac{1}{2}$ —4 óra l. p. 100.

Kopahágóra 3—3 $\frac{1}{2}$ óra l. p. 106.

a Kopahágón át a halastóhoz 8—9 óra.

a Greiner-csúcsra 8 óra l. p. 215.

a Fehértó-csúcsra 5—6 óra l. p. 211.

nyeregvasút a Homlok-hegyen át a Bolondgerőig 5—5 $\frac{1}{2}$ óra l. p. 213.

A béli cseppkőbarlang.

A cseppkőbarlanghoz 20—30 p. alatt vezet egy jól gondozott út.

A villammal világított barlang megtekintése két órát vesz igénybe. A belépti-díj személyenkint 3 K; belépőjegy a fürdőirodában váltható. A barlang 11, 1 és 3 órakor van nyitva.

A barlangot 1881-ben fedezték fel, ámbar benne talált feliratok arról tanuskodnak, hogy már a mult században is ismerték. A barlang két egymásba nyíló meredek sziklahasadékból áll, melyek helylyelközzel kimosás folytán nagy ürré tágultak. Meredek voltát a meredek fekvésü mészkőrétegek okozzák, melyek a Koboldhegyet alkotják. Ezen hegy belsejében van a barlang s csaknem a tetejéig ér fel.

A barlang új bejárata 883 m. magasságban fekszik; legmagasabb pontja a Britz-csarnok és a Verbovszky-terem közé esik 1004 m., legmélyebb helye pedig a Fehér-csarnok közelében van 879 m., úgy hogy 122 métert kell fölfelé s ugyanannyit lefelé menni.

Legszébb pontjai: a Szobor-csarnok, a Britz-csarnok a tündérlak és a Diszterem. A legnagyobb cseppkő-képződmény a Vendôme-szobor.

A barlangür hossza 3200 m.; ebből 1020 m. hozzáférhető. Az átlagos hőmérsék a barlangban 8° C.

Magas ajtón át folyosóra jutva, elmegyünk a régi bejárat mellett és csakhamar vasrácsajtóhoz jutunk, mely a barlangot elzárja. Rövid idő múlva a barlang elágazásához érünk, a hol a lépcsők kezdődnek.

Egyenes irányban haladva, jobbra elhagyjuk a *Huszkutat*, mely kis vízgyülemelés, és tovább mászva belépünk a *Dalcsarnokba*, a sziklahasadék egy vízszintes részére. Innen lépcsők visznek a *Parnaszuson* át *Árpád sisakjához*, mely igen szép cseppkőképződés. Tovább lépve elhagyjuk a *Kis-kápolnát* (kis ür cseppkőképződésekkel) és a Szalámi-kamarát s tovább emelkedve a *Kaltstein-teremhez* érünk, a barlang első nagyobb kimosásához.

Innen kis kitérést tehetünk. Keskeny folyosón fölfelé haladva, s az *Orgonánál* elmenve a *Szoborcsarnokba* jutunk: kis ür, megtekintésre méltó képződményekkel és ugyanazon uton visszatérünk a Kaltstein-terembe.

A Kaltstein-terem megtekintése után a folyosón lassan fölfelé megyünk, elhagyjuk a Temetőt s a Weber-ösvényt, és belépünk a *Diszterembe*, melyben megtekintjük a Pálmát, a Sinai hegyet s egy fülkében a Remetét, (mind cseppkő-képződmények). Szűk folyosó-

ban tovább fölfelé haladva, keresztül megyünk a Kis-
termen, s egy tárnát oldalt hagyva, a Vizeséshez s a
Vendôme-oszlophoz, a barlang legszebb cseppkőkép-
ződményéhez jutunk.

Innen kitéréssel a *Pusztá-terembe*, egy kimosott nagy ürbe
lépünk és tovább felhágva a *Kalvariahegy*-hez, némi cseppkő-
képződményekkel ékesített nagy ürhöz jutunk.

A Vendôme-szobortól tovább menve, csakhamar
elérjük a *Britz-barlangot*, egy vízzel telt keskeny kis
sziklahasadékot szép cseppkővel. Tovább mászva a tág
Verbovszky-terem felső részébe lépünk. Fából készült
pallón megkerüljük a terem felét és belepillantunk a
tündérlakba (*Nixenheim*); ez vízzel telt mély szikla-
hasadék cseppkövekkel.

Most lépcsőn megyünk lefelé a Verbovszky-terem
földszintjére. Tovább folytatva utunkat kissé keskeny
résen lejjebb menve a *Kövesült vizesést* látjuk; itt
már tágul a sziklahasadék s a barlang legnagyobb
üréhez, a *Nagyterembe* jutunk.

A Bethlehem nevű cseppkővel diszitett fülke mellett
elmenve, a széles sziklahasadék a *Nagy templomba*
vezet. Azután a *Dal-csarnokot* érjük el, a hol ismét szép
cseppkőképződmények láthatók. A folyosó most újra
szűkebb lesz. Majd elhaladunk a Vadbarlang, járatlan
sziklahasadék mellett, s keveset ismét fölfelé, majd
ujra lefelé menve, kissé meredek lépcsőn felmászva a
Kiscsarnokba lépünk. Itt kezdődik a *Mélyut*, széles
sziklahasadék, melyben lefelé ballagunk. Csakhamar a
Fehérház (kis kimosás cseppkővel) mellett megyünk
el, és két órai gyaloglás után a fentemlitett elágazáshoz
s innen a kimenethez jutunk.

DEBRECENI MAGYAR KIRÁLYI
TISZA ISTVÁN TUDOMÁNYEGYETEM
KÖNYVTÁRA

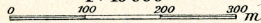
1213

/1930

HÖHLENHAIN.

Barlangliget.

1 : 10 000

1 Fürdő-igazgatóság	Bade Kanzlei
2 Vendéglő	Restauration
3 Concordia	} turistaházak
} Touristenhäuser
4 Vaskapu	
5 Szepez Béla	
6 Vadász-kastély	(Hohenlohe) Jagdschloss
7 Fürdőház	Badehaus
8 Csendőrtanya	Gendarmerie
9 Villamostelep	Elektrische Anlage
□ Magánvilla	Privatvillen

Vörös Kolostor Halásto, Zájár
Roths Kloster, Fischsee, Tokarnia

Macska
Kata

Palenica

Jezerszko-ko

Landok

Barlangliget
765 m.

1490
Keeskehát
Ziegenrücken

962

Barlang
883
Höhle

Magas sík
1109
Höhe Ebene

1244

Fala tisztás
Falk-Wiese

Vaskapu
Eisernes Thor

Homlokhegy
Stirnberg

Csalangertince
Hieselsgrat

Zugó-pince
Raischkeller
950

902

Zugó-patak
Rausch
885

Maria Theresia
Kitalas
813

M. Th. Aussicht

Kopa-hágó
Kopapass

Drechster
Drechsterhühnersch

Kolató
Hühnersee

Tränke
Taraufreit

Matruhaza
Itató

Szobold-kő
Soboldstein

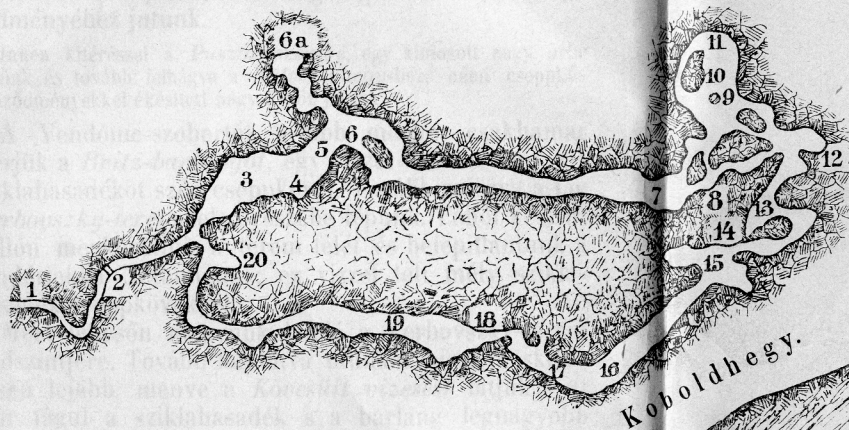
Sz. Béla
Schwarzwasser

Rausch

A Bélai cseppkőbarlang tervrajza.

1:500.

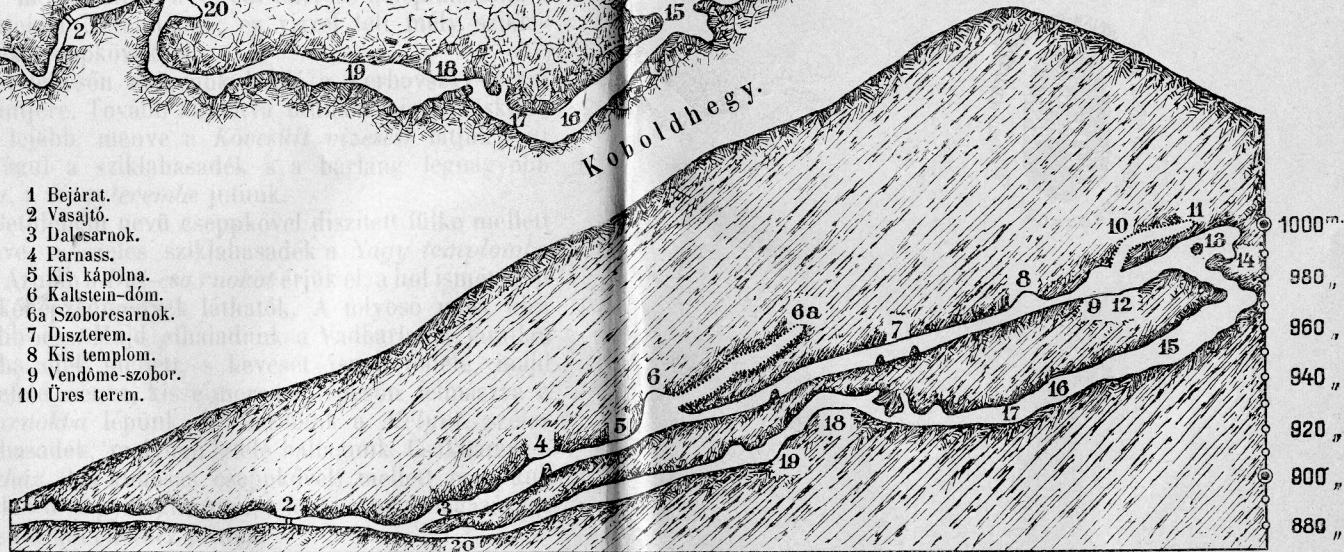
Hosszmetszet.

- 11 Kálváriahegy.
- 12 Britzbarlang.
- 13 Verbovszky-terem.
- 14 Tündérlak.
- 15 Nagy terem.
- 16 Nagy templom.
- 17 Oszlopcsarnok.
- 18 Kisesarnok.
- 19 Mély út.
- 20 Fehérlház

Keresztmetszet.

- 1 Bejárat.
- 2 Vasajtó.
- 3 Dalesarnok.
- 4 Parnass.
- 5 Kis kápolna.
- 6 Kaltstein-dóm.
- 6a Szoboresarnok.
- 7 Diszterem.
- 8 Kis templom.
- 9 Vendőme-szobor.
- 10 Üres terem.

(Dénes Ferencz tanár felmérése alapján.)

Rajzolta: Gabronitz Camillo